

НЕБЕЗПЕЧНИЙ ЧАДНИЙ ГАЗ

ЧАДНИЙ ГАЗ (окис вуглецю CO) - монооксид вуглецю (міжнародна назва – карбон монооксид) – безбарвний газ, що не має запаху, тому він особливо небезпечний, бо його не можна відчутти. Він легший за повітря і тому піднімається в гору. На відкритому просторі небезпека мінімальна. Інертний за звичайних умов, при високих температурах він згорає у кисні синім полум'ям. Зріджується дуже погано, а в рідкому стані має густину меншу за 1 і є вибухонебезпечний. Майже не розчиняється у воді, а з повітрям може утворювати вибухові суміші.

Окис вуглецю (чадний газ) потрапляє в організм людини тільки через органи дихання. Концентрація 4,6-5,7 г/м³ в повітрі призводить до смертельного ураження, якщо людина дихала окисом вуглецю протягом 5-30 хвилин. У виробничих приміщеннях максимально допустимою концентрацією вважається 0,03 г/м³.

Окис вуглецю є переважно кров'яною отрутою. Проникаючи в кров, він вступає у взаємодію з гемоглобіном і утворює карбоксигемоглобін, внаслідок чого кров втрачає здатність переносити. Розвивається кисневе голодування тканин за рахунок порушення киснево-транспортної функції крові.

Ознаки та симптоми отруєння чадним газом:

- ☞ головний біль;
- ☞ м'язова слабкість;
- ☞ задуха;
- ☞ червоний колір обличчя;
- ☞ запаморочення,
- ☞ тривала дія чадного газу може привести до смерті.

Профілактика уражень

Для попередження отруєння окисом вуглецю необхідно здійснювати контроль за справністю опалювальних приладів, особливо в рухомих об'єктах, за дотриманням правил техніки безпеки при роботі в гаражах, боксах і автомобільних кузовах та інших герметизованих приміщеннях.

Для захисту органів дихання від проникнення окису вуглецю (чадного газу) може бути використаний фільтруючий проти газ з гоппалітовим патроном (при відносно низьких концентраціях отрути в атмосфері) або ізолюючий проти газ (при високих концентраціях чадного газу).

Перша допомога при отруєнні чадним газом:

- ◆ негайно викличте карету "швидкої медичної допомоги";
- ◆ викличте аварійну газову службу по телефону 104;
- ◆ вивести ураженого з отруєної атмосфери на свіже повітря або надягти на нього проти газ з гоппалітовим патроном (чи ізолюючий проти газ);
- ◆ ослабити одяг;
- ◆ зігріти ураженого (гаряче пиття, укутування);
- ◆ застосування рефлекторних подразників (вдихання парів нашатирного спирту);
- ◆ при глибоких порушеннях дихання або при його відсутності необхідно провести штучне дихання.

ПАМ'ЯТАЙТЕ! При включенні будь-яких газових приладів перевіряйте наявність тяги в каналах димовидалення.

**Навчально-методичний центр цивільного захисту та безпеки життєдіяльності Вінницької області
спільно з Департаментом цивільного захисту облдержадміністрації**